

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo

Tromsø, 1. desember 2005

Deres ref:
200502418

Deres dato:
21.11.05

Vår referanse:
05/511 - 1

19. konsesjonsrunde: Miljøfaglig vurdering av utlyste blokker i Barentshavet og Norskehavet

Norsk Polarinstitut viser til brev fra Miljøverndepartementet av 21.11.05 hvor vi blir bedt om å komme med en miljøfaglig vurdering av blokkene som er utlyst i 19. konsesjonsrunde.

Grunnlaget for vår uttalelse er den tverretatlige faggruppen for Forvaltningsplan for Barentshavet og deres rapport "Arealvurderinger (Sårbare områder; interessekonflikter)". Rapporten inneholder detaljerte opplysninger om sårbare områder som vil kunne bli berørt av petroleumsvirksomhet i de aktuelle blokkene. Som ledd i arbeidet er det også laget en GIS-basert kartbase (henvendelse Steinar Randby, Kystverkets avdeling i Kabelvåg). Her er det mulig å kombinere informasjon om menneskelige aktiviteter og biologiske verdier i ulike områder.

Vi har tatt utgangspunkt i hovedkonklusjonene i arealvurderingen, supplert med opplysninger om sjøfuglforekomstene i HI/NP-rapporten om særlig verdifulle områder. Vi forutsetter at Fiskeridirektoratet og Havforskningsinstituttet ivaretar interessene knyttet til fiskeri og fiskeressurser i 19. konsesjonsrunde. NP har derfor ikke kommentert disse interessene.

Utlyste blokker i forhold til prioriterte særlig verdifulle områder

Ingen av de foreslåtte blokkene ligger innenfor de fire særlig verdifulle områdene som er prioritert som spesielt viktige for biologisk produksjon og biologisk mangfold (Lofoten-Røstbanken-Vesterålen, Tromsøflaket, polarfronten og iskanten). Den sørvestligste blokken i Barentshavet grenser imidlertid til Tromsøflaket (se nærmere omtale nedenfor).

Bakgrunn for vurdering av sjøfugl

Vi gjør oppmerksom på at det ikke foreligger tilstrekkelig gode data om utbredelsen av sjøfugl i åpent hav. Arealvurderingen baserer seg hovedsakelig på data om hekkekolonier.

Det er likevel viktig å merke seg at store bestander av sjøfugl oppholder seg i Barentshavet hele året. Om høsten forflytter millioner av fugl seg fra den russiske delen av Barentshavet og inn i

norsk sektor, hvor de overvintrer pelagisk eller langs norskekysten. Også store bestander fra Svalbard overvintrer i sørlige Barentshavet og langs norskekysten.

En del av de viktigste sjøfuglbestandene som vi har lengre overvåkingsdata på, har problemer og er til dels i tilbakegang. Dette gjelder klartest for krykkje, lunde og lomvi. For lunde og lomvi vet vi at tidligere kollaps i silde- og loddebestandene er viktige årsaker til at de 20 – 25 år etter fremdeles har problemer. Bifangst i garn og line er også en fiskerelatert påvirkning. Poenget er imidlertid at det ligger et samspill av mange faktorer bak – naturlige klimaendringer, svingninger i byttedyrbestander, fiskerier, miljøgifter mm. Det er summen av alle disse påvirkningene som sammen gir de endringene vi ser, uten at vi kan forklare nøyaktig hvordan. For de bestandene som er i tilbakegang vil det være meget lite ønskelig å få en tilleggsbelastning i form av oljesøl.

Vi vil også understreke at sjøfuglenes livshistorie gjør dem meget sårbare når voksne fugler dør. Årsaken er at sjøfugl lever lenge, har sen kjønnsmodning og lav reproduksjonsrate (legger få egg). Oljesøl vil derfor kunne bidra til langvarige effekter på bestandene.

Barentshavet

Blokk 7123/4; 7124/5,6; 7125/4,5 er de mest kystnære blokkene i utlysningen. For de pelagisk dykkende sjøfuglene vil koloniene på Hjelmøy og Gjesværstappan som er svært viktige hekkekoloniområder for arter som lomvi, alke og lunde, ha størst potensiale for å bli berørt av petroleumsvirksomhet i dette området. Særlig Gjesværstappen (500 000 par), men også Hjelmøy er viktig lundeområde. Lundekolonien på Gjesværstappen har sannsynligvis økt noe de senere år, i motsetning til lomvi som har hatt en dramatisk tilbakegang de siste 40 årene. På Hjelmøy hekker også 7 000 par alke, mens ca. 2 500 par hekker på Gjesværstappan.

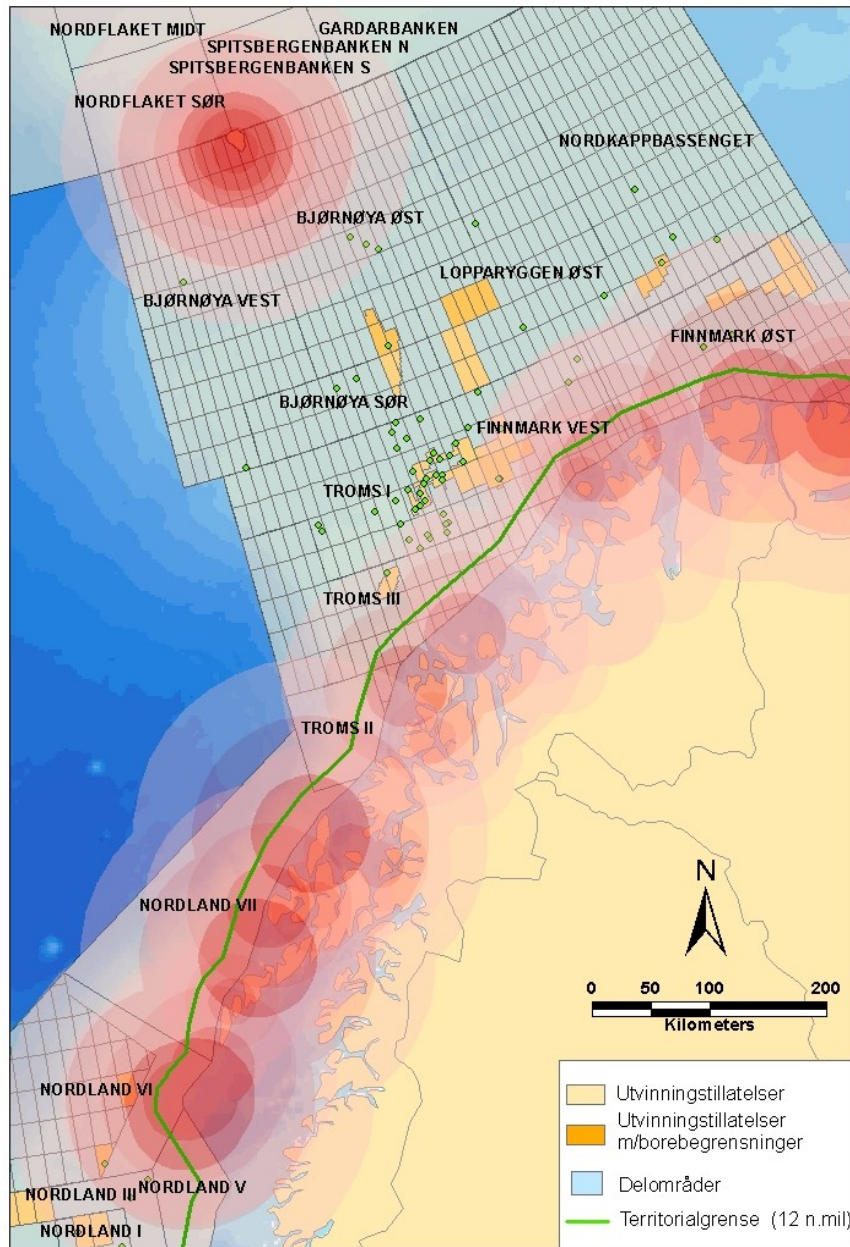
Dersom oljesøl av en viss størrelse fra disse blokkene kommer inn mot kysten vil området Kamøya – Bondøya som er viktige hekkeområder for kystbundene dykkende sjøfugl som storskarv- og toppskarv (i tillegg til Kongsfjorden lenger øst), men også teist og ærfugl være særlig utsatt. Sammen med området rundt Revsbotn, Rolvsøy og Ingøy er dette et av de viktigste hekkeområdene for teist i Norge (ca. 10 000 individer i Vest-Finnmark). På Lille Kamøya er det en toppskarvkoloni på ca. 2 000 par.

De pelagisk overflatebeitende sjøfuglene kan dra på lange næringsøk, dvs. helt ut til de aktuelle blokkene. Av de pelagisk overflatebeitende sjøfuglene dominerer krykkje på fastlandet. Hjelmøy (50 000 par) har en stor koloni. På Gjesværstappan hekker dessuten havsule som er en relativt ny hekkeart for Norge. Havsulebestanden har vært i kraftig vekst til det siste.

Bjørn Fossli Johansen
Seksjonsleder

Cecilie von Quillfeldt
Rådgiver

Vedlegg: Figur over særlig verdifulle områder for sjøfugl

Figur 1 Særlig verdifulle områder (SVO) for sjøfugl og områder åpnet for petroleumsvirksomhet, utvinningsstillatelser, gjennomførte leteboringer, samt eksisterende aktivitet per mars 2005. Buffersonene gjelder for hele sesongen, dvs. perioden fra fuglene kommer inn til kolonien på våren, til de forlater området ved kolonien i august – september. Buffersonene er : - 50 km for pelagisk overflatebeitende arter, - 35 km for pelagisk dykkende arter, - 20 km for kystbundne overflatebeitende arter, - 10 km for kystbundne dykkende arter. For svært viktige ressurser er det beregnet tre buffersoner, der den indre sonen er gitt verdien "svært viktig", den midtre sonen "middels viktig" og den ytre sonen "noe viktig". For middels viktige ressurser er det beregnet to buffersoner, der den indre sonen er gitt verdien "middels viktig" og den ytre sonen "noe viktig".